

Trung Qu c : “Ch n” đáng ng i c a châu Âu

Ch t ch Trung Qu c H C m Đào (trái) và t ng th ng Pháp Nicolas Sarkozy t i Th ng đ nh G20, Canne, 3-4/11/2011
REUTERS/Christian Hartmann

□

T p chí kinh t Pháp L'Expansion tu n này r t chú ý đ n Trung Qu c, nh ng d i khía c nh “T i sao Trung Qu c gây lo ng i”, hàng tít l n trang bìa.

Lo ng i đây là đ i v i châu Âu. T p chí li t kê m t lo t l nh v c, t tài chánh, h t ng c s đ n b ng sáng ch . L'Expansion chú thích bên c nh b c nh H C m Đào trên trang bìa : “Ch t ch Trung Qu c đ t châu Âu d i s c ép”.

Trong trang trọng, L'Expansion nhìn thấy là Trung Quốc đang đi chệch tại một châu Âu suy thoái, và không còn thái độ khiêm nhường như trước đây.

L'Expansion nêu ví dụ tại cuộc họp Thượng đỉnh nhóm G20 tại Cannes đầu tháng 11/2011, chệch Trung Quốc đến muộn khi nên tiếp tục Pháp đến chệch đến 10 phút trên thảm.

Sự kiện đã gây ngạc nhiên, nhất là khi mà chệch tại Hội Cúp M Đào vốn luôn tỏ ra rất tôn trọng các nghi thức.

Tuy nhiên thấy rõ ràng là Trung Quốc đã biến đổi, giàu lên, tiếp tục mạnh mẽ, ngược lại với một châu Âu không tăng trưởng, cũng không có thế lực nhỉnh trên mặt chính trị và nhất là biến đổi địa.

Tuy nhiên cái là trước Hội nghị G20, chệch tại Liên Hiệp Châu Âu, Van Rompuy đã đến Bắc Kinh : Châu Âu cần từ 50 đến 100 tỷ euro cho Quỹ Bình ổn Tài chính FESF. L'Expansion cho là Bắc Kinh chưa ký "ngân phiếu", nhưng trong một cuộc đàm phán quốc tế thì Trung Quốc đang có một quy chế mới. Đó là ngược lại chế độ chính thức của châu Âu.

Theo L'Expansion, có lẽ Trung Quốc đang là chệch nhất thế giới. Bắc Kinh đã can thiệp một cách kín đáo và hiệu quả 630 tỷ công trái bằng euro, trong lúc mà đầu tư của Trung Quốc, trực tiếp nhập vào các công ty xí nghiệp tại các quốc gia châu Âu không ngừng gia tăng, tăng gấp 6 lần từ 2008 đến 2010.

Chệch trong 6 tháng từ tháng 10/2010 đến tháng 3/2011, đầu tư trực tiếp Trung Quốc lên đến 64 tỷ euro.

Tuy nhiên kinh tế Pháp trích đến các chuyên gia cho là sau châu Phi, châu Âu là sân chơi tiếp theo của Bắc Kinh. Theo kế hoạch 5 năm 2011- 2016, Trung Quốc phải có được công nghệ hạt nhân, bằng sáng chế, khả năng công nghiệp và nhãn hiệu nổi tiếng.

L'Expansion liệt kê qua những gì mà Trung Quốc đã thâm nhập vào châu Âu : Mua tất cả các đoàn xe hơi, Rover của Anh, Volvo, Saab của Thụy Điển đến với vùng nho Bordeaux của Pháp, không kể các đoàn săn xuýt máy móc công nghệ cao, như Baudouin hay NFM Technologies, hay những hãng tiếp xúc với công nghệ Pirée của Hy Lạp, hay Napoli của Ý.

Theo l'Expansion, đây chính là đợt đầu của tiến công của Trung Quốc.

Với con số 3.620 tỷ euro mà Trung Quốc đang nắm trong tay - tiền do từ ngân hàng Trung Quốc và các quỹ đầu tư nhà nước - Bắc Kinh có thể mua đến 80 tỷ phần trăm hàng đầu của châu Âu, và cũng có thể mua lại các công ty Ý và Pháp.

Nhưng điều làm cho tạp chí L'Expansion khó chịu là Trung Quốc hiện đang số đông trong nhóm tham gia gây sức ép lên Bruxelles và nhất là chính là chia rẽ giữa các quốc gia trong Liên Hiệp Quốc. Qua các mối quan hệ song phương với các quốc gia yếu, Bắc Kinh đã xây dựng một thế lực hữu thụ cho họ: Ý, Bồ Đào Nha, Hy Lạp, Tây Ban Nha, tập trung 30% đầu tư và hợp tác thương mại Trung Quốc, các nước Đông Âu cũ gần 10%. Điều này khiến cho việc đàm phán khó khăn, Trung Quốc đã trở thành chủ tịch cuộc cùng đàm phán văn phòng.

Nhưng Trung Quốc không chỉ gây lo ngại vì tham vọng kinh tế tài chính.

L'Expansion còn nêu lên một lãnh vực khiến các châu Âu lo ngại: Quốc phòng. Tiền chi đầu tư, hàng không mới, hàng hải, "đầu tư" công nghệ hạt nhân Nga, Trung Quốc đã xây dựng một quân đội hiện đại và có một công nghiệp quốc phòng đầy đủ và hiện đại.

Tạp chí cũng nhắc lại là ngân sách quốc phòng Trung Quốc trong năm 2010 là 119 tỷ đô la, 2,1% GDP, trong lúc của Nga chỉ là 58,7 tỷ. Dĩ nhiên không thể so với Mỹ là 698 tỷ. Trong thập niên qua, Trung Quốc đứng hàng thứ sáu trong lãnh vực xuất khẩu vũ khí.

Dân chúng Rangoon lo ngại về các thay đổi ở Myanmar

Điểm đầu tiên "Nhưng bên cạnh tiến bộ dân chủ", ngay trang bìa, tạp chí Pháp Courier International quan tâm đến Myanmar, và nhắc lại những gì đang thực hiện.

Nhưng điều mà tạp chí - trích dẫn báo Hồng Kông, South China Morning Post - nêu bật là tâm lý lo ngại của người dân trước các biến đổi mới nhưng cũng đầy mâu thuẫn và khó tin, với câu hỏi phải chăng họ đang thực sự có tự do?

Tại Rangoon, tác giả bài báo nhận thấy rõ điểm khác biệt so với trước đây, là sự nhún nhường của anh hùng Aung San và của người con gái, lãnh đạo đội nữ Aung San Suu Kyi được bày bán như một hiện vật, và được bày bán ngoài đường.

Người chỉ trích sách lược của ông chỉ trích rằng bày bán như một hiện vật qua mà thôi. Trước đây, vì vậy này sẽ gây phiến hàn không ít, nhưng đây ông nghĩ là sẽ không như thế. Mọi việc đang bắt đầu thay đổi.

Nh ng cũng có ng i v n còn s và c n th n, nh Ohn Kyaw, nhân viên k toán trong m t công ty du l ch, thì đi v i qua các t m nh bày bán, đi xa đ n m t góc đ ng, ông m i gi i thích là ông không mu n ng i ta nhìn th y ông xem nh, ch c ch n đây là m t cái b y. Ông r t mu n tin là ki m duy t đ c n i l ng, internet đ c t do hoá... nh ng ông không th !

M t ng i khác thì nhìn th y m t khía c nh đáng l c quan khác : Tin Tin, 47 tu i, bán c m th ch, khoe r ng ông v a đ c gi y ch ng minh th mà ông đã ch r t lâu và nghĩ r ng s không bao gi nh n đ c. Nh ng đi u đáng ng c nhiên h n n a là ông đ c gi y t mà không ph i đút lót cho ai.

Nh ng công ch c mà ông đã g p cho đó là quá kh . N u nh th thì qu là thay đ i r t l n lao.

Ngoài đ ng, theo bài báo, nh ng t m b ng kêu g i ng i dân "đi t nh ng k âm m u l t đ chính quy n và nh ng k gián đi p" cũng đã bi n m t. Nh ng c nh sát vũ trang v n còn canh gác nh ng đi m xem là chi n l c trong thành ph Rangoon. S hi n di n c a h cho th y không nên xem th ng nh ng thách th c trong th i gian t i.

Lãnh đ o Mi n Đi n nh n hai ph n th ng quý giá nh c i t

Cũng v châu Á, tu n báo Anh The Economist tu n này đã xem xét các chuy n bi n Mi n Đi n, v a n i lên t i H i ngh Th ng đ nh ASEAN ở Bali v i quy t đ nh c a t ng th ng M Barack Obama c Ngo i tr ng Hillary Clinton đ n Naypyidaw ngay vào th ng tu n tháng 12 này.

D i t a đ đ y hình t ng "Đ i m t", hi u là t ng nh là m t gi c m , t p chí Anh nêu lên hai s ki n khó tin nh ng có th t liên quan đ n Mi n Đi n : Lãnh t đ i l p Aung San Suu Kyi thì tranh c gh dân bi u, còn Ngo i tr ng M bà Hillary Clinton thì ghé thăm các t ng lãnh.

Đ i v i The Economist, ngay c sau m t năm đ y nh ng s thay đ i th ng là r t đáng ng c nhiên, di n bi n nhanh chóng c a các s ki n Mi n Đi n v n có th gây s ng s t.

Ngày 18 tháng 11 v a qua, ch m t năm sau khi lãnh t c a h là bà Aung San Suu Kyi đ c tr t do, sau m t th i gian dài b qu n ch t i gia, đ ng đ i l p Mi n Đi n, Liên đoàn Qu c gia vì Dân ch (NLD), cho bi t s chính th c tr l i chính tr ng và ra tranh c nh cu c b u c Qu c h i b sung s p di n ra.

Đ ng này đã t y chay cu c b u c năm ngoái, v i lý do r ng s ki n đó b gian l n đ thiên v t p đoàn quân s và các tay chân c a chính quy n. Liên đoàn Qu c gia vì Dân ch ngay sau đó đã b lo i kh i danh sách các đ ng chính tr .

Theo The Economist, tình hình lúc này đã khác : Đông NLD cho biết là họ đã thả a mẫn với những thay đổi khác nhau trong luật bầu cử, còn chính quyền thì có vẻ hài lòng khi thấy những đổi mới không còn bị cấm đoán.

Bà Suu Kyi nói rằng bản thân bà sẽ ra tranh cử để chiếm ghế còn trống. Lãnh tụ đổi mới là người rất được lòng dân, sẽ tham gia của bà sẽ mang lại cho Quốc hội tính chính đáng mà họ đang rất cần, mặc dù những thách thức này vẫn còn bỏ các đổi mới do quân đội và chính quyền chi phối.

Trong tháng Thein Sein, nhóm chức vụ tháng Ba, và người chỉ huy chủ trách nhiệm và tiến trình mới của chính quyền tại Miền Đông, đã nhận lãnh phần thưởng của mình nhân ngày hội hàng năm của Hiệp hội Đông Nam Á ASEAN và Indonesia. Tại Bali, Miền Đông đã được trao quyền lên chức trị khi Đông Nam Á vào năm 2014.

Đôi với The Economist, đó quả là một bước đột phá ngoạn mục vì những lý do trên đây, yêu cầu của Miền Đông luôn luôn vượt trội so với phần đông của quốc gia do tình trạng nhân quyền tại đây vẫn còn tồi tệ.

Thực tế, theo tuần báo Anh, phần thưởng cho sự kiện đổi mới tại Miền Đông đã được trao vào ngày 19 tháng 11, khi trong tháng M Barack Obama loan báo là Ngoại trưởng Hoa Kỳ Hillary Clinton, sẽ thăm Miền Đông vào ngày mừng 1 tháng 12. Bà là nhân vật Mỹ cao cấp nhất đến thăm Miền Đông từ khi quân đội lên nắm quyền vào năm 1962.

Theo The Economist, từ lâu nay, chính quyền Miền Đông đã thêm muốn một chuyển biến cao cấp nhất, đã được Mỹ chấp nhận như là một phần thưởng cho việc Miền Đông đang thoát ra khỏi chế độ độc tài quân sự cũ. Tuy nhiên, đôi với tuần báo Anh, cả Hoa Kỳ lẫn Miền Đông cũng đều được một yếu tố khác thúc đẩy: đó là Trung Quốc.

Trong hàng chục năm trước, vì bị cô lập với ngoại giao và kinh tế, Miền Đông đã rơi vào vòng nghèo khổ của người hàng xóm láng giềng phần đông bị cấm, và không hề ngừng ngó trong việc làm ăn tại quốc gia giàu tài nguyên này.

Nhiều người tại Miền Đông đang quan tâm đến việc giảm bớt sự phụ thuộc của đất nước họ đối với Trung Quốc. Họ hy vọng rằng, sau chuyến thăm của bà Clinton, lãnh đạo phần đông của phần đông Tây sẽ được nhìn nhận và đưa ra sự bắt đầu vào Miền Đông.

Về phần mình, Hoa Kỳ cũng hy vọng tách rời được Miền Đông ra khỏi quỹ đạo của Trung Quốc trong khuôn khổ chiến lược gọi là « xoay trục » (pivot) của ông Obama hướng về châu Á. Một số người tại Miền Đông cũng có thể muốn rằng đất nước của họ sẽ không trở thành một bàn đạp của sự đổi mới để gia tăng các siêu cường.

Hai cuộc Cách mạng và Rủi ro tại Ai Cập

Tình hình Trung Đông vẫn là một trong những sự kiện trong tuần, đặc biệt là các cuộc biểu tình ở Ai Cập, và cuộc biểu quyết quần chúng diễn ra từ ngày mai. Trước các cuộc biểu tình rõ ràng trên đường phố, Courier International nói đến hai cuộc cách mạng với 3 tác nhân: Quân đội, đảng pháp và giới Hồi giáo triết học.

Courier International trích báo giới ở Rập, tại Luân Đôn và Cairo, nhìn thấy những gì người ta đang chứng kiến là sự tái diễn của cuộc cách mạng khi sự vào tháng Giêng. Người Ai Cập muốn tiếp tục cuộc cách mạng đang diễn.

Quân đội Ai Cập, theo bài báo, đã sai lầm khi nghĩ rằng cuộc cách mạng nhằm vào gia đình phe phái Mubarak, những người không đáng để chọn. Chắc chắn vẫn có thể duy trì, ngay trong trường hợp biểu quyết. Bây giờ thì quân đội đã mất sự tin tưởng.

Tình hình hiện nay có vẻ không dễ thoát. Không dễ tìm ra một giải pháp chính trị. Người biểu tình không muốn biểu quyết. Điều này khiến không phải lúc, họ đòi quân đội chuyển giao quyền lực cho một chính quyền dân sự càng sớm càng tốt.

Một số người đã nghĩ thành lập một chính phủ đoàn kết dân tộc để tiếp nối chính quyền quân sự, để trách nhiệm chuyển tiếp. Dĩ nhiên quân đội khó chấp nhận những biến, những không phải chỉ có giới quân đội, đảng Huynh đờ Hồi giáo cũng không muốn, vì họ tin chắc là sẽ thắng cử.

Ai Cập : Cuộc cách mạng chứng minh

Trong cuộc cách mạng đòi thay đổi chế độ hiện nay như nói trên tại Ai Cập, Courier International còn thấy bóng dáng một cuộc cách mạng khác : Cách mạng chứng minh.

Tạp chí trích dẫn nhật báo Al Masri al Youm, tại Cairo, cho biết người Ai Cập đang tung ra một cuộc cách mạng mà người ta không cho phép nó có vai trò gì cả, vì đây là cuộc cách mạng chứng minh quy định của họ.

Các tổ chức Bảo vệ gia đình, Hiệp hội Cựu gia đình, Cách mạng Nam giới Ai Cập đang vẫn đang để họ bày tỏ một sự quy định của pháp luật, như quy định để ly hôn. Họ vẫn đang để xem xét lại những hiệp hội của các tổ chức và quy định của pháp luật mà Ai Cập đã ký kết. Họ đã đặt để một kết quả cụ thể : Đó là bãi bỏ vẫn để quota dành cho pháp luật ở Quốc hội.

Theo bài báo có 3 nguyên nhân chính dẫn đến tình hình này :

Thứ nhất là chính phủ nhân dân của Mubarak, bà Suzanne Mubarak đã thay đổi các quy chế để với pháp luật bằng cách bổ sung luật và quy định pháp luật hay đưa vào những luật mới. Dĩ nhiên bà không phải một mình làm những chuyển biến, những đóng một vai trò then chốt trong Hội đồng Pháp luật Quốc gia. Báo giới thấy rằng vai trò của bà cho nên những luật liên

quan đ n ph n còn đ c g i là "lu t Suzanne Mubarak".

Lý do th hai c a cu c cách m ng ch ng ph n hi n nay là lu t v quy n l i ph n đ c áp đ t t trên, không có th o lu n gì c , xã h i Ai C p k nh đ ng ngoài, và nam gi i b bu c ph i tuân th .

Cho nên lý do th 3 là nam gi i Ai C p nghĩ r ng quy n l i c a h đã b t c đ o t và đ c giao l i cho ph n , nh trong v n đ quy n đ c gi con trai trong tr ng h p ly d .

Ngay tr c cu c cách m ng vào đã khi n ông Mubarak ph i t ch c, thì đã có nhi u ng i Ai C p ph n đ i ph n có đ c quy n h n nh nói trên. Gi đây vì c ch đ Mubarak b l t đ đ c h xem nh c h i tuy t v i đ giành l i quy n đã m t c a h , đ ng th i xóa b tàn tích ho t đ ng c a bà Suzanne Mubarak mà h r t ghét.